

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ไตรมาสที่ 2/2564

รายงานแนวโน้มธุรกิจ

BUSINESS OUTLOOK REPORT

เกี่ยวกับรายงาน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (สปท.) ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดนโยบายการเงินที่เหมาะสมต่อระบบเศรษฐกิจ จึงริเริ่มโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและธุรกิจระหว่าง สปท. กับภาคธุรกิจ และหน่วยงานต่าง ๆ (Business Liaison Program) ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา โดยมีคณะผู้แทนจากทั้ง สำนักงานใหญ่ และ 3 สำนักงานภาค ได้แก่ สำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำนักงานภาคใต้ ทำการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์หรือลงพื้นที่เพื่อพบปะและพูดคุยกับผู้ประกอบธุรกิจในสาขาต่าง ๆ รวมถึงสมาคม องค์กร และหน่วยงานของรัฐกว่า 800 แห่งต่อปี เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับสถานการณ์ เศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในระยะต่อไป ทั้งในระดับภาพรวมและระดับธุรกิจ

ธุรกิจที่เข้าร่วมโครงการมีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งธุรกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ทั่วประเทศ ข้อมูลที่ได้จึงสะท้อนกิจกรรมในภาคเศรษฐกิจจริงมากที่สุด โดย สปท. จะประมวลข้อมูลที่ได้รับจากผู้ประกอบการ ร่วมกับ ข้อมูลเชิงปริมาณจากเครื่องชี้อื่น ๆ เพื่อวิเคราะห์ภาวะและแนวโน้มเศรษฐกิจให้มีความลุ่มลึกและรอบด้านมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็น ประโยชน์ต่อการพิจารณาตัดสินใจนโยบายการเงินของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) และนโยบายด้านอื่น ๆ ของ สปท.

ภายใต้โครงการนี้ สปท. ได้จัดทำ "รายงานแนวโน้มธุรกิจ" ของประเทศและภูมิภาคเป็นรายไตรมาส เพื่อเผยแพร่ แก่สาธารณชนผ่านเว็บไซต์ของ สปท. เป็นประจำในทุกสิ้นเดือนแรกของไตรมาสถัดไป ซึ่ง สปท. หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงาน ฉบับนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงภาวะและแนวโน้มธุรกิจในภาพรวม ทั้งยังช่วยเป็นเสียงสะท้อนความคิดเห็นและมุมมองของ ภาคเอกชนต่อการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคให้แก่หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ด้วย

ติดต่อเรา:

เศรษฐกิจภาคกลาง

พงศ์ศรินธ์ อัครชัยโสภณ 0-2356-7148

วันใหม่ นนท์จิตติพงศ์ 0-2356-7136

เศรษฐกิจภาคเหนือ

ก้องภพ ภู่อุวรรณ 0-5393-1112

จิตสุภา สุขเกษม 0-5393-1146

เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศราวัลย์ อังกลมเกลียว 0-4391-3530

พัชรี วัชรเดชะวงศ์ 0-4391-3512

เศรษฐกิจภาคใต้

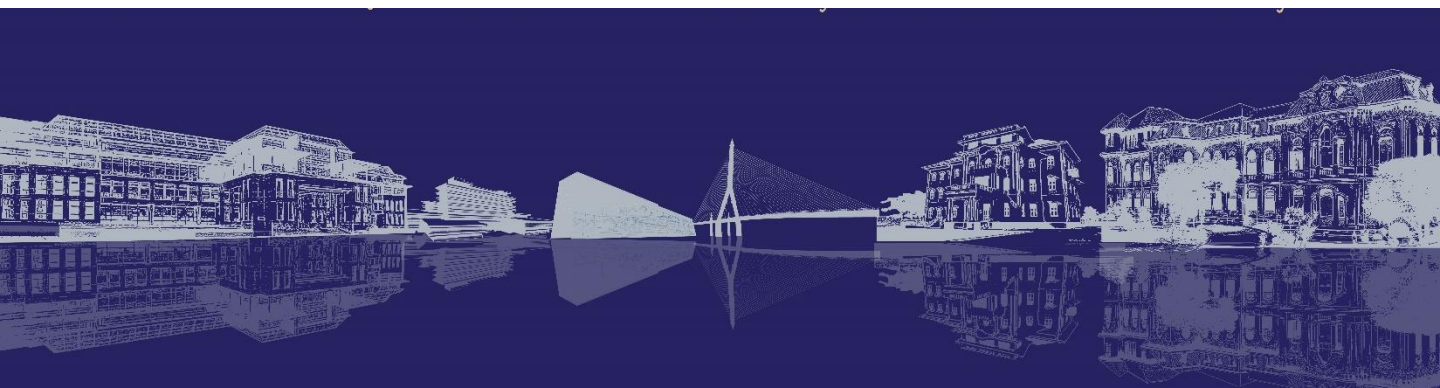
ศิริพร ศิริปัญญาวัฒน์ 0-7443-4890

อารยา จินทร์สกุล 0-7443-4891

สารบัญ

สรุปภาพรวมประเทศ	1
สรุปภาพรวมภูมิภาค	2
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคเหนือ	3
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคกลาง	7
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคใต้	9
ประเด็นพิเศษ: ผลกระทบของ Supply disruptions และการปรับตัว	11
ประเด็นพิเศษ: สภาพคล่องของธุรกิจ และการปรับตัว	13
ประเด็นพิเศษ: มาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายของภาครัฐต่อการบริโภค ของประชาชนในภูมิภาค	14
ภาคผนวก	15

(ผลสำรวจจากผู้ประกอบการทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 มิถุนายน 2564
ซึ่งเป็นช่วงก่อนยกระดับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดในเดือนกรกฎาคม 2564)

ภาคธุรกิจมองว่า หากเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนที่ฐานต่ำเพราะมีการล็อกดาวน์ เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวได้เล็กน้อย
แต่หากเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เศรษฐกิจจะหดตัวจากผลของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม
นอกจากนี้ ผู้ประกอบการ 60% ได้รับผลกระทบจากต้นทุนที่พุ่งสูงขึ้น

Balance of opinion

รายได้ภาคการค้า*

13%

ขยายตัวจากฐานต่ำ แต่หดตัวจาก
ไตรมาสก่อน เนื่องจากมาตรการควบคุม
การแพร่ระบาด รวมถึงความเชื่อมั่นและ
กำลังซื้อปรับแย่ลง

รายได้ภาคการผลิต*

31%

ขยายตัวจากอุปสงค์ของประเทศคู่ค้าที่ฟื้นตัว
แต่หดตัวจากไตรมาสก่อน เนื่องจากข้อจำกัด
ด้านอุปทาน การแพร่ระบาดในโรงงาน และ
อุปสงค์ในประเทศหดตัว

รายได้ภาคอสังหาริมทรัพย์
และก่อสร้าง*

38%

ขยายตัวจากฐานต่ำ แต่หดตัวจากไตรมาส
ก่อน ตามความเชื่อมั่นและกำลังซื้อที่
อ่อนแอ อีกทั้งการแพร่ระบาดในแคมป์
ก่อสร้าง ทำให้การส่งมอบงานล่าช้า

รายได้ภาคบริการ*

-3%

หดตัว การแพร่ระบาดของ COVID-19
ระลอกสามซ้ำเติมผลกระทบที่มีมาต่อเนื่อง
ให้รุนแรงมากขึ้น จากมาตรการควบคุม
การแพร่ระบาดและความกังวลของ
ผู้ใช้บริการ

* Balance of opinion : ดัชนีแสดงสัดส่วนของผู้ที่ตอบว่ารายได้เพิ่มขึ้นลบด้วยสัดส่วนของผู้ที่ตอบว่ารายได้ลดลง เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

สัดส่วนของผู้ตอบ

ความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ

39%

คาดว่าเศรษฐกิจจะปรับดีขึ้น
ในอีก 12 เดือนข้างหน้า
ตามจำนวนผู้ได้รับวัคซีนที่เพิ่มขึ้น

ต้นทุนในการทำธุรกิจ

60%

ระบุว่าต้นทุนเพิ่มขึ้น
จากค่าขนส่งสินค้าส่งออก
และราคาปัจจัยการผลิต
โดยเฉพาะเหล็กที่พุ่งสูงขึ้น

ข้อจำกัดในการทำธุรกิจ

42%

ระบุว่าอุปสงค์ในตลาดในประเทศ
ที่อยู่ในระดับต่ำ เป็นอุปสรรค
ในการดำเนินธุรกิจ

ข้อจำกัดด้านแรงงาน

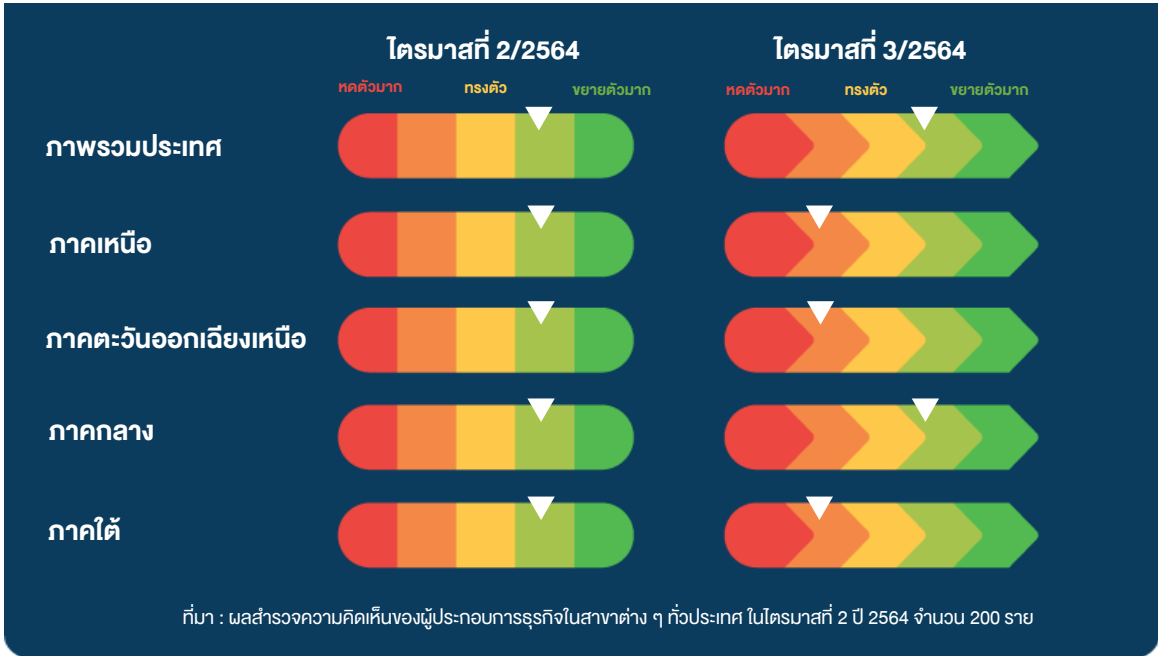
64%

ระบุว่าไม่จ้างงานเพิ่ม และปรับรูปแบบ
การทำงานให้สอดคล้องกับรายได้
ธุรกิจ อาทิ ลาไม่รับค่าจ้าง ลดชั่วโมง
การทำงาน และสลับวันมาทำงาน

หมายเหตุ : เวกส์อ่อนแสดงข้อมูล ณ ไตรมาสที่ 1 ปี 2564 เวกส์เข้มและตัวเลขแสดงข้อมูล ณ ไตรมาสที่ 2 ปี 2564

ภาพรวมธุรกิจและแนวโน้มจากมุมมองของผู้ประกอบการ
(เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน)

เรื่องเด่นในแต่ละภูมิภาคไตรมาสที่ 2 ปี 2564

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคเหนือ

ภาวะธุรกิจในภาคเหนือ

ภาวะธุรกิจภาคเหนือในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวเล็กน้อย เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน จากผลของฐานต่ำที่มีมาตรการล็อกดาวน์ ประกอบกับมีมาตรการภาครัฐช่วยพยุงการใช้จ่ายได้บ้าง อย่างไรก็ตาม ธุรกิจภาคเหนือได้รับผลกระทบรุนแรงมากขึ้นจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม โดยเฉพาะธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว ธุรกิจการค้าในทุกพื้นที่กลับมามีความหวัดตัวมากขึ้น หลังเริ่มทยอยปรับดีขึ้นช่วงปลายไตรมาสแรกจากสถานการณ์ COVID-19 ระลอกสองในภาคเหนือคลี่คลายลง ด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ยังหดตัวจากกำลังซื้อที่ยังไม่กลับสู่ระดับปกติ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกขยายตัวตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อน ซึ่งเป็นผลจากฐานต่ำ ประกอบกับในช่วงเทศกาลสงกรานต์ยังมีนักท่องเที่ยวเข้ามามาก แต่หากเทียบกับไตรมาสก่อน จะหดตัวจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม ตามมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดที่เข้มงวดขึ้น หลังเทศกาลสงกรานต์ ทำให้การเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภาคเหนือลดลงมาก โดยเฉพาะจากภาคกลางซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวหลัก ธุรกิจโรงแรมถูกยกเลิกและเลื่อนการจองเกือบทั้งหมด แม้จะมีตลาดประชุมสัมมนากลับมาบ้างหลังจากการผ่อนคลายมาตรการในช่วงปลายไตรมาส ทำให้อัตราการเข้าพักเฉลี่ยยังต่ำกว่าร้อยละ 10 เช่นเดียวกับธุรกิจบริการอื่น อาทิ ร้านอาหารได้รับผลกระทบมากขึ้นจากมาตรการควบคุมการเดินทางและห้ามนั่งรับประทานอาหารในร้าน ทำให้ร้านอาหารขนาดเล็กจำนวนมากต้องปิดกิจการชั่วคราว และร้านอาหารที่พึ่งพานักท่องเที่ยวทยอยหยุดกิจการกว่าร้อยละ 80 ด้านธุรกิจรถเช่าและรถขนส่งสาธารณะ รายได้หดตัวต่อเนื่อง ธุรกิจนวดและสปา ลูกค้าใช้บริการน้อยลงมากจากความกังวลการแพร่ระบาด ส่งผลให้รายได้ลดลงกว่าร้อยละ 70 ผู้ประกอบการรายเล็กตัดสินใจปิดกิจการทั้งชั่วคราวและถาวรมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบการภาคบริการส่วนใหญ่ปรับลดจำนวนแรงงานและชั่วโมงทำงานส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าจางลงลง มีการคืนรถให้ไฟแนนซ์มากขึ้น

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อน ผลของฐานต่ำ อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน ธุรกิจการค้าหดตัวจากการยกระดับมาตรการควบคุม COVID-19 ประกอบกับผู้บริโภคหลีกเลี่ยงการเดินทางออกนอกบ้าน และกำลังซื้ออยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้ร้านค้ามียอดขายลดลงจากภาวะปกติ สำหรับสินค้าที่คงทน เช่น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แม้จะมีความต้องการจากการทำงานและการเรียนออนไลน์ที่บ้าน แต่ยอดขายชะลอลง เช่นเดียวกับสินค้าคงทน อาทิ รถยนต์ ที่ยอดขายลดลงเกือบทุกชนิด มีเพียงรถยนต์เชิงพาณิชย์ในบางยี่ห้อที่ยังขยายตัวได้ จากคนตกงานจำนวนหนึ่งปรับเปลี่ยนอาชีพ โดยซื้อรถกระบะไปรับจ้างขนส่งสินค้าให้กับผู้ประกอบการโลจิสติกส์ สำหรับรถจักรยานยนต์ยอดขายลดลงเช่นกัน เหลือเพียงลูกค้ากลุ่มเงินเดือนประจำ เกษตรกร ขายเดลิเวอรี่ ผู้ปกครองที่ซื้อให้นักเรียนช่วงก่อนเปิดเทอม และส่วนหนึ่งเป็นการส่งออกไปเมียนมา อย่างไรก็ตาม ยอดขายสินค้าอุปโภคบริโภคของร้านค้าที่เข้าร่วมมาตรการของภาครัฐปรับดีขึ้นบ้างจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน ยอดขายโดยรวมถือว่ายังอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงปกติ อย่างไรก็ตาม ยังมีกำลังซื้อจากผู้มีรายได้ประจำ เช่น แพทย์และข้าราชการ ด้านผู้ประกอบการมีการปรับตัวโดยจัดโปรโมชั่นอย่างต่อเนื่อง เน้นทำการตลาดออนไลน์ และบางรายปรับกลยุทธ์โดยเปลี่ยนแบบบ้านจากบ้านเดี่ยวเป็นบ้านแฝด เพื่อเพิ่มจำนวนหน่วยขายและปรับลดราคาต่ำกว่า 3 ล้านบาท เพื่อใช้ประโยชน์จากมาตรการลดค่าโอนและจดจำนองของภาครัฐ ขณะที่ร้านวัสดุก่อสร้างปรับตัวโดยหันไปเน้นตลาดลูกค้ารายย่อยกลุ่มตกแต่งปรับปรุงที่อยู่อาศัย สำหรับธุรกิจก่อสร้างที่รับงานภาครัฐยังขยายตัวได้ต่อเนื่อง

ภาคการผลิตและการส่งออก

ธุรกิจการผลิตขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน โดยธุรกิจผลิตเพื่อส่งออก อาทิ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ แลสน์ และสินค้าเกษตรแปรรูป ขยายตัวจากคำสั่งซื้อต่างประเทศกระจายเกือบทุกตลาด แม้จะยังเผชิญข้อจำกัดจากปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ ต้นทุนเหล็ก และต้นทุนการปกป้องที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ธุรกิจผลิตเซรามิกในกลุ่มของใช้ในบ้านและสิ่งทอเริ่มเห็นสัญญาณฟื้นตัวจากคำสั่งซื้อต่างประเทศเริ่มทยอยกลับมา อย่างไรก็ตาม การผลิตเครื่องประดับส่งออกยังไม่ฟื้นตัว สำหรับธุรกิจผลิตสำหรับตลาดในประเทศที่ปรับดีขึ้น ได้แก่ ธุรกิจโรงสีข้าวปรับเพิ่มขึ้นตามปริมาณข้าวเปลือกที่เพิ่มขึ้น

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน โดยธุรกิจส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนจนกว่าการระบาดจะคลี่คลาย มีเพียงบางธุรกิจที่ยังลงทุนในวงเงินไม่สูง เช่น ตัวแทนจำหน่ายรถจักรยานยนต์บางรายเปิดสาขาเพิ่มในอำเภอรอบนอก สำหรับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ส่วนใหญ่ยังชะลอการลงทุนโครงการใหม่ โดยมีแผนลงทุนในช่วงปลายปี 2564 อย่างไรก็ตาม ธุรกิจการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์แปรรูปอาหาร และเซรามิกบางรายมีการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รองรับเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ใหม่ และลดต้นทุนพลังงาน โดยเริ่มเห็นการลงทุนตามแนวคิดการค้าเงินธุรกิจอย่างยั่งยืน เช่น ธุรกิจแปรรูปอาหารที่ลงทุนติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์เพื่อนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในกระบวนการผลิต

การจ้างงาน

การจ้างงานทรงตัวจากไตรมาสก่อน ธุรกิจโรงแรมบางแห่งลดจำนวนวันทำงานเหลือประมาณร้อยละ 50 จากภาวะปกติ โดยให้พนักงานลาโดยไม่รับค่าจ้าง สอดคล้องกับร้านอาหารที่ลดชั่วโมงทำงานของพนักงานและให้สลับวันทำงาน ส่วนธุรกิจบริการอื่น เช่น ธุรกิจนวดและสปา เลิกจ้างงานเพิ่มขึ้นตามการปิดตัวของกิจการ ส่งผลให้แรงงานบางส่วนกลับภูมิลำเนา สำหรับธุรกิจการค้าและอสังหาริมทรัพย์ การจ้างงานยังทรงตัว อย่างไรก็ตาม ธุรกิจการผลิตที่จ้างงานมากขึ้นส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มชั่วโมงการทำงาน (OT) แทนการรับพนักงานใหม่ เพื่อตอบสนองคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอและเซรามิก ขณะที่การผลิตอาหารแปรรูปมีการจ้างพนักงานรายวันที่ว่างงานจากภาคบริการมาเสริมในช่วงที่เกี่ยวกับวัตถุดิบเกษตร เช่น ข้าวโพดอ่อน และลิ้นจี่

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน โดยธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกมีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากค่าขนส่ง ค่าวัตถุดิบ ค่าบรรจุภัณฑ์ และค่าเชื้อเพลิง เช่นเดียวกับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ต้องเผชิญกับราคาเหล็กที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่สามารถปรับขึ้นราคาได้เนื่องจากกำลังซื้ออยู่ในระดับต่ำและการแข่งขันสูง อย่างไรก็ตาม ธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์บางรายสามารถปรับเพิ่มราคาได้ เนื่องจากผลิตสินค้าในกลุ่มที่ตลาดมีความต้องการมาก อาทิ เซมิคอนดักเตอร์ ชิ้นส่วนในรถยนต์ และสินค้าอุปกรณ์เกี่ยวกับการทำงานและเรียนที่บ้าน

แนวโน้ม และปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

ภาวะธุรกิจภาคเหนือในไตรมาสที่ 3 ปี 2564 มีแนวโน้มแย่ลงเนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น และข้อจำกัดการกระจายวัคซีนจากส่วนกลางมาภูมิภาคส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจบริการและท่องเที่ยวฟื้นตัวช้ากว่าที่คาด ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์คาดว่าจะหดตัวต่อเนื่องเนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังชะลอการลงทุน อุทยานที่อยู่อาศัยยังทรงตัวจากระยะเดียวกันของปี 2563 ธุรกิจการค้าคาดว่าจะหดตัวเล็กน้อย จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ส่งผลให้ความเชื่อมั่นผู้บริโภคลดลง แม้จะมีมาตรการภาครัฐเฟสใหม่ช่วยกระตุ้นการบริโภคแล้วก็ตาม อย่างไรก็ตาม ธุรกิจการผลิต โดยเฉพาะแปรรูปสินค้าเกษตร และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์คาดว่าจะขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนจากการผลิตเพื่อส่งออกที่มีคำสั่งซื้อต่อเนื่อง แต่อาจขยายตัวได้ไม่มาก จากอุปสรรคด้านต้นทุนค่าขนส่งและราคาวัตถุดิบที่สูงขึ้น รวมถึงภาวะขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ ปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจในระยะถัดไป ได้แก่ การควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาด และการกระจายวัคซีนในพื้นที่ภาคเหนือ โดยเชียงใหม่เป็นหนึ่งในพื้นที่นำร่องเปิดเมืองในรูปแบบ sealed approach หากได้รับการจัดสรรวัคซีนล่าช้าออกไปจะส่งผลกระทบต่อแผนเปิดเมืองในช่วงปลายไตรมาสที่ 3 และส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว อีกทั้งผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมมีความกังวลต่อการแพร่ระบาดของ COVID-19 หากมีการติดเชื้อในโรงงานอาจส่งผลให้ต้องหยุดการผลิตชั่วคราว

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาวะธุรกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาวะธุรกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวเล็กน้อยเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ตามธุรกิจการค้า รวมถึงบริการและท่องเที่ยว จากผลของฐานต่ำที่มีการล็อกดาวน์ อีกทั้งธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกขยายตัวดีตามเศรษฐกิจคู่ค้าที่ฟื้นตัวต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสามที่รุนแรง ยืดเยื้อ และกระจายในวงกว้างกว่าสองระลอกที่ผ่านมา ส่งผลให้ภาพรวมธุรกิจหดตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน จากกำลังซื้อที่ยังอ่อนแอ ความกังวลต่อการแพร่ระบาด และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลงมาก ขณะที่มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่มีในช่วงก่อนหน้าทยอยหมดไป

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อน จากผลของฐานต่ำที่มีการล็อกดาวน์ในปีก่อน แต่กลับหดตัวจากไตรมาสก่อน จากผลกระทบของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม โดยธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภคขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อน เนื่องจกไม่ได้มีการล็อกดาวน์ ธุรกิจมีการปรับตัวโดยเพิ่มช่องทางการขายออนไลน์ และเดลิเวอรี่ได้มากขึ้น รวมทั้งมีมาตรการภาครัฐที่ช่วยพยุงกำลังซื้อเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม หากเทียบกับไตรมาสก่อน ยอดขายสินค้าอุปโภคบริโภคหดตัว เนื่องจากผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นจากการระบาดระลอกสามและมาตรการภาครัฐที่มีในช่วงก่อนหน้าเริ่มทยอยหมดไป ด้านสินค้าคงทน ยอดขายยานยนต์โดยรวมหดตัว ตามกำลังซื้อที่ยังเปราะบาง และได้รับผลกระทบจากการส่งมอบรถยนต์บางรุ่นล่าช้า โดยเฉพาะรถยนต์นั่งส่วนบุคคล เนื่องจากขาดแคลนชิ้นส่วนและชิปที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ กอปรกับผู้บริโภคบางส่วนเปลี่ยนไปซื้อรถมือสองมากขึ้น อย่างไรก็ตาม รถยนต์ในกลุ่มราคาระดับสูง รถยนต์เชิงพาณิชย์ และรถจักรยานยนต์ขยายตัวดี ส่วนยอดขายวัสดุก่อสร้างโดยรวมขยายตัวได้ในสินค้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้างของภาครัฐ ขณะที่ปัญหาหาค่าเหล็กในประเทศที่ปรับสูงขึ้นยังคงกดดันยอดขาย สำหรับยอดขายวัสดุก่อสร้างเกษตรกรรมตัว แต่ราคาปุ๋ยที่สูงขึ้นทำให้เกษตรกรมีการชะลอการซื้อ

ภาคการผลิตและการส่งออก

ธุรกิจการผลิตขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน ตามการผลิตเพื่อส่งออกเป็นสำคัญ เช่น ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และยานยนต์ ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ ขยายตัวดีตามเศรษฐกิจคู่ค้า โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น ที่ทยอยฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยธุรกิจส่วนใหญ่ได้รับคำสั่งซื้อกลับคืนมาใกล้เคียงกับช่วงก่อนเกิดการระบาด COVID-19 ระลอกแรก และพบว่าบางธุรกิจเริ่มมีการสะสมสต็อกวัตถุดิบเพื่อเตรียมพร้อมรองรับคำสั่งซื้อควบคู่กับการบริหารต้นทุนวัตถุดิบที่ปรับเพิ่มขึ้น อาทิ สายไฟรถยนต์ อาหารกระป๋อง ขณะที่ธุรกิจผลิตสำหรับตลาดในประเทศหดตัวเพราะถูกซ้ำเติมจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสามที่มีการระบาดยืดเยื้อและกระจายในวงกว้างครอบคลุมเกือบทุกจังหวัด โดยเฉพาะการผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการบริการท่องเที่ยว และร้านอาหาร อาทิ การผลิตอาหาร เครื่องดื่ม สินค้าฟุ่มเฟือย และตัวถังรถยนต์ขนาดใหญ่ ขณะที่การผลิตอะไหล่รถยนต์ในประเทศขยายตัวได้เล็กน้อย จากการยืดอายุการใช้งานรถยนต์และความนิยมรถยนต์มือสองที่เพิ่มขึ้น

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน จากผลของฐานต่ำที่มีการล็อกดาวน์ในปีก่อน แต่หดตัวจากไตรมาสก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม ซึ่งธุรกิจโรงแรม ธุรกิจนำเที่ยวและรถทัวร์นำเที่ยว รถตู้ให้เช่า รวมถึงธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะ ได้รับผลกระทบหนักที่จากที่เริ่มฟื้นตัวได้ในเดือนมีนาคม ส่งผลให้อัตราการเข้าพักลดลงมากในทุกพื้นที่ การประชุมสัมมนา การเดินทางด้วยรถบริการขนส่งสาธารณะ และรถเช่าถูกยกเลิกเกือบทั้งหมด นอกจากนี้ ธุรกิจนำเที่ยวเริ่มปิดกิจการมากขึ้น เนื่องจากขาดสภาพคล่อง ขณะที่ธุรกิจร้านอาหารรายได้ลดลงมากจากความกังวลต่อการแพร่ระบาดที่ทำให้ประชาชนไม่กล้านั่งรับประทานอาหารในร้าน มาตรการจำกัดเวลาเปิด-ปิดร้านอาหาร และการงดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนธุรกิจขนส่งสินค้ายังสามารถดำเนินกิจการได้ตามปกติ ทั้งการส่งสินค้าไปยัง สเปน ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีนตอนใต้ แต่ต้องเผชิญกับกระบวนการคัดกรองพนักงานขับรถ และตรวจสินค้าข้ามชายแดนที่ยังคงเข้มงวด

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสามที่ซ้ำเติมให้ธุรกิจที่อยู่อาศัยมีความเปราะบางมากขึ้น โดยความเชื่อมั่นของผู้บริโภคลดลง และสถาบันการเงินยังคงเข้มงวดในการให้สินเชื่อ ขณะที่ผู้ประกอบการเน้นบริหารสภาพคล่อง ระมัดระวังในการเปิดโครงการใหม่ ปรับตัวโดยทำการตลาดผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น และยังคงมีการจัดโปรโมชั่นเพื่อเร่งการตัดสินใจของผู้ซื้อ ทำให้ยังพอขายได้ในกลุ่มลูกค้าที่มีรายได้ประจำ โดยสถาบันการเงินของรัฐทำหน้าที่เป็นผู้นำในการปล่อยสินเชื่อ และมาตรการลดค่าธรรมเนียมการโอนและจดจำนอง ช่วยพยุงตลาดที่อยู่อาศัยได้บางส่วน ด้านธุรกิจรับเหมาก่อสร้างโดยรวมหดตัวตามปริมาณงานก่อสร้างภาคเอกชนเป็นสำคัญ ขณะที่งานก่อสร้างโครงการของภาครัฐเพิ่มขึ้นจากปีก่อน สำหรับธุรกิจพื้นที่ให้เช่ารายได้ลดลงมาก จากการลดค่าเช่าลงกว่าร้อยละ 50 เพื่อช่วยเหลือร้านค้ารายย่อย

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน เป็นผลจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม และราคาเหล็กที่เร่งขึ้น ทำให้หลายธุรกิจทั้งภาคการค้า การผลิต บริการ (ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร บริษัทนำเที่ยวและรถทัวร์นำเที่ยว รถตู้ให้เช่า รวมถึงธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะ) และอสังหาริมทรัพย์ ชะลอแผนการลงทุนออกไปก่อน อย่างไรก็ดี มีการลงทุนบ้างในภาคการผลิตที่มีความต้องการต่อเนื่องและธุรกิจมีความพร้อม อาทิ ธุรกิจผลิตแป้งมัน โมดิฟายด์สตาร์ชมีการสร้างโรงงานกึ่งอัตโนมัติ และธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ EV มีการลงทุนสร้างโรงงานใหม่

การจ้างงาน

การจ้างงานยังคงเปราะบางและอยู่ในระดับต่ำ โดยหากเทียบกับไตรมาสก่อน ภาคการค้า และอสังหาริมทรัพย์ ยังจ้างแรงงานปกติ และรายได้แรงงานยังคงเดิม เช่นเดียวกับร้านอาหารที่ยังคงพยายงการจ้างงานไว้ สำหรับภาคการผลิตมีนโยบายไม่รับแรงงานเพิ่มเมื่อมีการลาออก และมีการใช้ automation ในบางกระบวนการผลิต ขณะที่ภาคบริการจ้างงานลดลงเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนตามธุรกิจนำเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อลดต้นทุนด้านแรงงาน ส่วนธุรกิจโรงแรมหลายแห่งยังคงรักษาการจ้างงานโดยเฉพาะแรงงานที่มีทักษะบริการ ซึ่งใช้มาตรการให้พนักงานหยุดงานโดยไม่รับค่าจ้าง (Leave without pay) และการสลับวันทำงาน

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน โดยธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออก อาทิ ธุรกิจผลิตสายไฟรถยนต์ อาหารกระป๋อง มีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากราคาวัตถุดิบและค่าขนส่งสินค้า ซึ่งได้รับผลกระทบจากราคากองแดง ราคาเหล็ก และค่าระวางเรือที่เพิ่มสูงขึ้น ขณะที่ธุรกิจบริการส่วนใหญ่มีต้นทุนเพิ่มขึ้น ได้แก่ ธุรกิจโรงแรมจากค่าซ่อมบำรุงเพื่อให้ห้องพักที่หยุดให้บริการคงสภาพดี ร้านอาหารจากค่าวัตถุดิบเป็นสำคัญ ธุรกิจบริการขนส่งสินค้าข้ามชายแดนจากมาตรการสาธารณสุขที่เข้มงวดของประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ค่าตรวจ COVID-19 ของพนักงานขับรถ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์จากการทำโปรโมชั่นมากกว่าปกติเพื่อพยุงยอดขาย อย่างไรก็ตามราคาขายส่วนใหญ่ไม่สามารถปรับเพิ่มขึ้นได้เพราะการแข่งขันสูงเป็นสำคัญ และการผลิตตามสัญญาที่ตกลงไว้ล่วงหน้า ขณะที่สินค้าบางหมวดสามารถปรับเพิ่มราคาขายได้บ้าง เช่น เหล็ก และปุ๋ยยูเรีย จากความต้องการที่มีต่อเนื่อง

แนวโน้ม และปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

แนวโน้มภาวะธุรกิจในไตรมาสที่ 3 ปี 2564 คาดว่าจะฟื้นตัวได้ล่าช้าและมีความไม่แน่นอนสูง โดยภาคการค้าคาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นบ้างจากมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐชุดใหม่ ภาคการผลิตเพื่อการส่งออกคาดว่าจะทยอยฟื้นตัวได้ตามเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงของภาวะระบาดของ COVID-19 ระลอกสามที่รุนแรงและกระจายสู่ภูมิภาคในวงกว้างจากการกลับสู่ภูมิภาคนำของแรงงาน และจำนวนการฉีดวัคซีนยังไม่ได้ตามเป้าหมาย จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน และการฟื้นตัวของธุรกิจอาจต้องล่าช้าออกไป

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคกลาง

ภาวะธุรกิจในภาคกลาง

ภาวะธุรกิจในภาคกลางในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนที่ฐานต่ำมากจากมาตรการล็อกดาวน์ อย่างไรก็ตาม ภาวะธุรกิจในภาคกลางหดตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม ได้ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์และกระจายเป็นวงกว้างในทุกภาคธุรกิจ ซ้ำเติมความเปราะบางเดิม โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รวมถึงธุรกิจการค้าและร้านอาหาร ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและกำลังซื้อในประเทศที่อ่อนแอ ขณะที่ธุรกิจการผลิตแม้จะได้ปัจจัยบวกจากอุปสงค์ของประเทศไทยที่ฟื้นตัวเร็ว แต่ยังคงเผชิญกับข้อจำกัดด้านอุปทาน (supply disruption) อาทิ การขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ รวมทั้งยังได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และแคมป์ก่อสร้าง ซึ่งส่งผลอย่างมีนัยต่อแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย

ภาคการท่องเที่ยวและบริการ

ธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน และไตรมาสก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม ที่ซ้ำเติมผลกระทบที่มีมาต่อเนื่องให้รุนแรงมากขึ้น จากทั้งมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและความกังวลของผู้บริโภค โดยหลังเทศกาลสงกรานต์ ธุรกิจโรงแรมมีอัตราการจองห้องพักเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 15 แม้แต่ในจังหวัดท่องเที่ยว จากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของแต่ละจังหวัดที่เข้มงวดขึ้น การงดจัดงานสัมมนาและแนวทางการจัดงานที่จำกัดผู้ร่วมงาน ส่งผลให้โรงแรมมีการปิดกิจการชั่วคราวมากขึ้น เช่นเดียวกับธุรกิจร้านอาหารที่ได้รับผลกระทบกันทั้งจากมาตรการห้ามนั่งรับประทานอาหารในร้านพื้นที่จังหวัดสีแดงเข้ม แม้บางช่วงภาครัฐจะผ่อนปรนมาตรการก็ยังได้รับผลกระทบไม่ต่างจากเดิมมากนัก ขณะที่การขายอาหารออนไลน์ไม่สามารถทดแทนยอดขายผ่านทางหน้าร้านได้ ด้านธุรกิจสายการบินยังคงมียอดจองในระดับต่ำ บางสายการบินมีจำนวนเที่ยวบินเหลือเพียงร้อยละ 20 จากช่วงปกติ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจขนส่งด่วน (express delivery) ทั้งการขนส่งอาหารและสินค้าขยายตัวดี จากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ความกังวลต่อการแพร่ระบาด และข้อจำกัดด้านสาธารณสุขของภาครัฐ

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ขยายตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนที่อยู่ในช่วงของมาตรการล็อกดาวน์ ทำให้คนชมโครงการลดลงและชะลอการตัดสินใจซื้อออกไป แต่หากเทียบกับไตรมาสก่อนพบว่าหดตัว แม้ว่าที่อยู่อาศัยแนวราบยังคงมีความต้องการมากขึ้น ส่วนหนึ่งจากกระแส work-from-home แต่บ้านแนวราบในระดับราคาต่ำยังคงเผชิญกับอัตราดอกเบี้ยสูงที่เพิ่มสูงขึ้น ผู้ประกอบการมีการปรับตัวโดยการทำโปรโมชั่นลดราคาเพื่อระบายสินค้าคงคลัง ลดขนาดและต้นทุนของที่อยู่อาศัยเพื่อให้ผู้บริโภคเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ตลอดจนเลือกทำการตลาดแบบเฉพาะเจาะจงมากขึ้น สำหรับธุรกิจก่อสร้างได้รับผลกระทบรุนแรงจากการแพร่ระบาดและมาตรการสั่งปิดแคมป์ก่อสร้าง ส่งผลให้การส่งมอบงานล่าช้าและกระทบต่อรายได้ นอกจากนี้ ราคาวัสดุก่อสร้าง โดยเฉพาะราคาเหล็กปรับตัวสูงขึ้นถึงร้อยละ 30-40 ยังส่งผลโดยตรงต่อต้นทุนของธุรกิจ ทั้งนี้ ธุรกิจรายใหญ่ยังไม่น่ากังวล เนื่องจากมีสภาพคล่องเพียงพอเกิน 1 ปี ขณะที่ธุรกิจรายย่อยที่รับงานก่อสร้างเอกชนมีความเสี่ยงต่อการขาดสภาพคล่องมากขึ้น หากมีการส่งมอบงานที่ล่าช้าและราคาวัสดุก่อสร้างสูงขึ้น

ภาคการผลิตและส่งออก

ธุรกิจการผลิตขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน จากการผลิตเพื่อส่งออกที่ฟื้นตัวตามความต้องการของตลาดต่างประเทศที่มืออย่างต่อเนื่อง อาทิ ธุรกิจอาหารทะเลแช่แข็ง ธุรกิจเครื่องดื่มและสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ แต่กลับหดตัวจากไตรมาสก่อน โดยเฉพาะธุรกิจที่ผลิตสำหรับตลาดในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดระลอกสาม เช่น ธุรกิจเครื่องดื่ม โดยเฉพาะเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ยอดขายลดลงใกล้เคียงกับการระบาดระลอกแรกจากมาตรการห้ามนั่งรับประทานอาหารในร้าน และธุรกิจอาหารแปรรูปที่ขายไปยังร้านอาหารและโรงแรม นอกจากนี้ ยังเผชิญกับปัญหาการขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าและกลุ่มรถยนต์บางรุ่นให้ชะลอการผลิตชั่วคราว อีกทั้งความเสี่ยงของการแพร่ระบาดในโรงงานอุตสาหกรรมและการบังคับใช้มาตรการด้านสาธารณสุขที่เข้มงวดขึ้น ทั้งการลดจำนวนพนักงานในแต่ละสายการผลิตและการสั่งปิดโรงงานเพื่อตรวจเชื้อ ส่งผลอย่างมีนัยต่อศักยภาพด้านการผลิตของผู้ประกอบการ

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ซึ่งเป็นผลของฐานต่ำจากการล็อกดาวน์ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจการค้าหดตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน จากมาตรการยกระดับควบคุม COVID-19 ที่มีการประกาศเลื่อนเวลาเปิดปิดห้างสรรพสินค้า ส่งผลให้ห้างฯ มีรายได้ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 30 ของภาวะปกติ ประกอบกับกำลังซื้ออยู่ในระดับต่ำและผู้บริโภคหลีกเลี่ยงการเดินทาง สำหรับสินค้าที่คงทน เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ และผู้บริโภคเปลี่ยนพฤติกรรมไปซื้อสินค้าที่ราคาถูกลงแทน ส่งผลให้ยอดขายสินค้าแบรนด์เนมหดตัวเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับสินค้าคงทน อาทิ รถยนต์ ที่ยอดขายลดลง จากการที่ผู้บริโภคระมัดระวังการใช้จ่ายและการกักตุน รวมถึงความเข้มงวดในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ทั้งนี้ แม้ธุรกิจส่วนใหญ่จะเพิ่มการขายผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น แต่สามารถชดเชยได้เพียงร้อยละ 20 ของยอดขายปกติเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ยอดขายสินค้าอุปโภคบริโภคของร้านค้าย่อยปรับตัวขึ้นบ้าง จากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนและเม็ดเงินลงทุนขยายตัวเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนที่ส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนออกไป แต่ทรงตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน โดยธุรกิจส่วนใหญ่ในภาคการผลิตมีการลงทุนตามแผนประจำปีที่ตั้งไว้ เช่น การลงทุนระบบ IT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการซ่อมบำรุงเครื่องจักร ส่วนธุรกิจขนส่งขยายการลงทุนคลังสินค้าเพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจ E-commerce อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการจำนวนมากเผชิญปัญหาการสร้างโรงงานล่าช้า เนื่องจากผู้เช่าขาดความสามารถเข้ามาตรวจรับงานหรือติดตั้งเครื่องจักรได้ เช่น ธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้า ธุรกิจประกอบยานยนต์ ขณะที่ธุรกิจโรงแรมยังคงชะลอการลงทุนใหม่ ออกไปอย่างไม่มีกำหนด จากสถานการณ์การแพร่ระบาดที่ยังมีความไม่แน่นอนสูง

การจ้างงาน

การจ้างงานทรงตัวจากไตรมาสก่อน โดยธุรกิจบริการและท่องเที่ยว อาทิ โรงแรม ส่วนใหญ่ไม่ลดการจ้างงานเพิ่มเติม เนื่องจากการจ้างงานปัจจุบันอยู่ในระดับที่ต้องการขั้นต่ำแล้ว แต่รายได้แรงงานปรับลดลงจากนโยบายการบริหารจัดการ เช่น การลดเงินเดือน การสลับวันทำงาน สำหรับสายการบินมีแนวโน้มปรับลดการจ้างงานเพิ่มเติมหากสถานการณ์ยังยืดเยื้อ ขณะที่ธุรกิจการผลิตส่วนใหญ่คงการจ้างงานเดิมไว้เนื่องจากอุปสงค์จากต่างประเทศทยอยฟื้นตัว แต่ในบาง

ธุรกิจที่พึ่งพาอุปสงค์ในประเทศ รายได้แรงงานลดลงจากการปรับลด OT ประกอบกับมาตรการแบ่งทีมสลับวันทำงานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการผลิตหยุดชะงักหากพนักงานติดเชื้อ ด้านธุรกิจการค้าและร้านอาหาร มีนโยบายสลับกันมาทำงาน ซึ่งหากสถานการณ์กลับมาปกติจะจ้างพนักงาน part-time เป็นสัดส่วนมากขึ้น ทั้งนี้ ธุรกิจที่พึ่งพาแรงงานต่างด้าวพบปัญหาขาดแคลนในบางอุตสาหกรรม เช่น อาหารทะเลแช่แข็ง และโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน โดยธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกมีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากราคาค่าขนส่งที่เป็นผลจากการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ที่มีมาอย่างต่อเนื่อง ขณะที่บางธุรกิจได้รับผลจากราคาเหล็กที่สูงขึ้น เช่น ชิ้นส่วนรถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า อาหารกระป๋อง เป็นต้น เช่นเดียวกับภาคก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจากราคาวัสดุก่อสร้างที่ปรับตัวสูงขึ้นจนผู้รับเหมารายกลาง-เล็กเผชิญปัญหาสภาพคล่องสูงขึ้น นอกจากนี้ ธุรกิจร้านอาหารเผชิญต้นทุนคงที่ซึ่งไม่สามารถลดค่าใช้จ่ายส่วนนี้ได้ แม้ในภาวะที่ยอดขายลดลงจากมาตรการห้ามรับประทานอาหารในร้าน อาทิ ค่าเช่า ค่าจ้างพนักงาน อย่างไรก็ตาม ธุรกิจส่วนใหญ่มีการบริหารจัดการต้นทุนและลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นเพิ่มขึ้นสำหรับความสามารถในการปรับราคาสินค้าสามารถทำได้จำกัด จากกำลังซื้อที่ยังอยู่ในระดับต่ำและการแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้น

แนวโน้มและปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

แนวโน้มภาวะธุรกิจในไตรมาสที่ 3 ปี 2564 คาดว่าขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน จากการกระจายวัคซีนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจน่าจะทยอยฟื้นตัวได้บ้าง รวมถึงการส่งออกที่มีแนวโน้มขยายตัวตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ประกอบกับมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่ทยอยออกมา เช่น คนละครึ่ง เฟสสาม อย่างไรก็ตาม ในระยะข้างหน้ายังคงมีปัจจัยเสี่ยงที่ก่อกวนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยในหลายด้าน อาทิ การกลายพันธุ์ของไวรัสที่อาจลดทอนประสิทธิภาพของวัคซีน ส่งผลให้การเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติล่าช้าออกไป และข้อจำกัดด้านอุปทาน (supply disruption) อาทิ การแพร่ระบาดในโรงงาน การขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์และเซมิคอนดักเตอร์ทั่วโลกที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพการผลิตและส่งออกของไทยมากกว่าที่คาด

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจภาคใต้

ภาวะธุรกิจภาคใต้

ภาวะธุรกิจภาคใต้ในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวเล็กน้อยเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ผลจากฐานต่ำที่มีมาตรการล็อกดาวน์ อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสามที่รุนแรงและเป็นวงกว้างส่งผลกระทบต่อทุกภาคธุรกิจหดตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน ตามความเชื่อมั่นและกำลังซื้อของผู้บริโภคที่ปรับย่อลง ทั้งในธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว การค้า และอสังหาริมทรัพย์ รวมทั้ง การแพร่ระบาดในโรงงานอุตสาหกรรมช่วงปลายไตรมาส ทำให้ความสามารถในการผลิตและส่งออกชะลอลง ทั้ง ๆ ที่อุปสงค์จากประเทศคู่ค้าทยอยฟื้นตัว

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อน เป็นผลจากฐานต่ำ ประกอบกับอัตราการเข้าพักปรับตัวขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ เนื่องจากนักท่องเที่ยวยังสามารถเข้าพักได้โดยไม่ต้องกักตัว แต่หดตัวจากไตรมาสก่อน โดยตั้งแต่หลังสงกรานต์เป็นต้นมา ธุรกิจโรงแรมได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม บางโรงแรมปิดชั่วคราวจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย สำหรับโรงแรมที่เปิดอยู่มีอัตราการเข้าพักต่ำมากประมาณร้อยละ 1-5 เนื่องจากลูกค้าหลักของโรงแรมในภาคใต้มาจากพื้นที่ระบาดหนักซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรการกักตัว ประกอบกับความกังวลการแพร่ระบาด ทำให้นักท่องเที่ยวชะลอการเดินทาง ลูกค้าที่เข้าพักจึงเป็นนักธุรกิจที่เดินทางเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น สำหรับธุรกิจร้านอาหาร รายได้ลดลงมาก ประชาชนยังระมัดระวังการรับประทานอาหารนอกบ้านจากความกังวลการติดเชื้อเป็นสำคัญ โดยรายรับที่ได้มาจากยอดขายผ่านเดลิเวอรี่คิดเป็นเพียงร้อยละ 20 ของยอดปกติ

ภาคการผลิตและการส่งออก

ธุรกิจการผลิตทรงตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยช่วงต้นของไตรมาส หลายอุตสาหกรรมยังขยายตัวได้ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจคู่ค้าและปัจจัยฐานต่ำในปีก่อน อาทิ ธุรกิจยางพาราแปรรูปตามความต้องการล้อยางในอุตสาหกรรมยานยนต์โลกที่ปรับตัวขึ้นและการหันมาใช้รถยนต์ส่วนบุคคลแทนรถสาธารณะมากขึ้น ธุรกิจน้ำมันปาล์มดิบตามผลผลิตปาล์ม

ที่เพิ่มขึ้นและสามารถส่งออกไปต่างประเทศได้จากการที่ราคาน้ำมันปาล์มดิบไทยใกล้เคียงกับคู่แข่ง รวมถึงธุรกิจไม้ยางแปรรูปขยายตัวจากไม้ปาร์ติเคิลบอร์ด โดยเฉพาะในตลาดจีน ตะวันออกกลาง และเกาหลีใต้ อย่างไรก็ตาม ช่วงปลายไตรมาส พบคลัสเตอร์การระบาดในโรงงานอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในจังหวัดสงขลาและปัตตานี ทำให้โรงงานหลายแห่งต้องปิดชั่วคราว 7-14 วัน หรือใช้มาตรการ Bubble and Seal เพื่อคงการผลิตไว้บางส่วน หรือลดกำลังแรงงานลงเพื่อป้องกันการติดเชื้อในโรงงาน ประกอบกับค่าระวางเรือที่ปรับสูงขึ้นมากในเดือนมิถุนายน ส่งผลให้ธุรกิจชะลอการผลิตและเลื่อนการส่งออกสินค้าออกไป อาทิ ธุรกิจอาหารทะเลแช่เย็นแช่แข็ง อาหารทะเลกระป๋อง และถุงมือยาง นอกจากนี้ มาตรการล็อกดาวน์ของประเทศมาเลเซีย ทำให้การขนส่งผ่านด่านชายแดนไทย-มาเลเซียล่าช้าขึ้น และคู่ค้ามาเลเซียชะลอการรับมอบสินค้า โดยเฉพาะน้ำยางข้นส่งผลให้ธุรกิจการผลิตหดตัวจากไตรมาสก่อน

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อน เป็นผลของฐานต่ำ แต่เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหดตัวจากการแพร่ระบาดที่กระจายเป็นวงกว้างและยืดเยื้อ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เลี่ยงการออกจากบ้าน ยอดขายสินค้าอุปโภคบริโภคบริเวณโรงงานที่พบการระบาดและตลาดโดยรอบหยุดชะงักทันที สำหรับบางจังหวัดที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อลดลงบ้างก็ยังไม่เห็นการฟื้นตัวชัดเจน แม้ว่าจะมีมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐทั้งโครงการเราชนะและ ม.33 เรารักกัน ช่วยพยุงยอดขายได้บ้างในช่วงปลายไตรมาส ด้านยอดขายห้างสรรพสินค้าได้รับผลกระทบชัดเจนในกลุ่มสินค้าฟุ่มเฟือย แม้ธุรกิจจะหันมาเน้นขายผ่านออนไลน์มากขึ้น แต่ยังไม่สามารถชดเชยรายได้ที่หายไปสำหรับสินค้าคงทน ยอดขายรถยนต์เชิงพาณิชย์และรถจักรยานยนต์ ขยายตัวจากกลุ่มเกษตรกรซึ่งได้รับผลดีจากราคาสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น รวมถึงยังมีความต้องการจากผู้ให้บริการขนส่งอาหารและสินค้าต่อเนื่อง ขณะที่ยอดขายรถยนต์นั่งลดลงจากกำลังซื้อที่อ่อนแอ รวมถึงพบปัญหาการขาดแคลนชิปในการผลิตรถยนต์บางรุ่น ด้านยอดขายวัสดุก่อสร้างได้รับผลกระทบจากการชะลอการก่อสร้างและกำลังซื้อที่ลดลง

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อน เป็นผลจากฐานต่ำเป็นสำคัญ แต่หดตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน จากกำลังซื้อโดยรวมยังอ่อนแอ ผู้ซื้อกังวลต่อรายได้ในอนาคตที่ไม่แน่นอน ทำให้ส่วนใหญ่ชะลอการซื้อที่อยู่อาศัย ประกอบกับสถาบันการเงินเพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ สะท้อนจากอัตราการปฏิเสธสินเชื่อเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการได้ปรับตัวมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ได้ระดับหนึ่ง โดยส่วนใหญ่ใช้ช่องทางออนไลน์เพื่อทำการตลาดไปยังกลุ่มเป้าหมาย และบางรายปรับตัวโดยสร้างทาวน์เฮ้าส์ชั้นเดียวเพิ่มขึ้น เพื่อตอบโจทย์ลูกค้าที่มีกำลังซื้อจำกัด สำหรับธุรกิจก่อสร้าง ยังมีปัจจัยกดดันจากการติดเชื้อในแคมป์ก่อสร้าง และการห้ามเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามจังหวัด ทำให้มีการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะช่างฝีมือในบางพื้นที่ รวมทั้งราคาวัสดุก่อสร้างที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีกำไรลดลง ด้านงานก่อสร้างโครงการภาครัฐยังขยายตัวต่อเนื่อง ตามความคืบหน้าการก่อสร้างและปรับปรุงถนนเป็นสำคัญ

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนทรงตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน ธุรกิจส่วนใหญ่ยังไม่มีแผนการลงทุนใหม่และการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ เนื่องจากความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจ ทำให้ต้องรักษาสภาพคล่องทางการเงินเอาไว้ก่อน จึงมีเพียงการซ่อมบำรุงประจำปีเพื่อปรับปรุงห้องพักหรืออาคาร และเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องจักรเดิม ยกเว้นบางธุรกิจที่ลงทุนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย อาทิ ธุรกิจการผลิตถุงมือยาง และอาหารทะเลระบองที่ลงทุนในระบบ automation เพื่อลดการใช้แรงงานและต้นทุนในระยะยาว รวมทั้งธุรกิจยานยนต์ บางรายที่ขยายโซลูชันสำหรับรถยนต์แบรนด์ใหม่

การจ้างงาน

การจ้างงานทรงตัวจากไตรมาสก่อน ธุรกิจส่วนใหญ่ยังคงจ้างงานเท่าที่จำเป็น อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม ทำให้รายได้ของแรงงานลดลง ธุรกิจโรงแรมจ้างเฉพาะพนักงานที่มีอายุงานสูงและมีทักษะสำคัญ โดยลดจำนวนวันทำงานเหลือประมาณ 5-10 วันต่อเดือนต่อคน เช่นเดียวกับธุรกิจห้างสรรพสินค้าที่ปรับลดจำนวนวันทำงานและหมุนเวียนพนักงานไปทำหน้าที่ที่เกี่ยวกับงานขายออนไลน์เป็นหลัก ธุรกิจร้านอาหารให้สลับกันมาทำงาน นอกจากนี้ ธุรกิจมีมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อในสถานประกอบการ อาทิ ธุรกิจการผลิตบางราย

ลดกำลังแรงงานในสายการผลิตลง ธุรกิจก่อสร้างเพิ่มมาตรการเข้มงวดกับแรงงาน เช่น ห้ามเดินทางหรือพบปะเพื่อนนอกแคมป์

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน โดยธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออก ต้นทุนเพิ่มขึ้นตามราคาวัตถุดิบในเกือบทุกอุตสาหกรรม เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ยางพารา รวมถึงค่าขนส่งที่ยังอยู่ในระดับสูงจากปัญหาขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ แม้ผู้ประกอบการบางรายจะสามารถปรับตัวไปส่งสินค้าทางเรือชนิดอื่นแทน อาทิ เรือเทกอง (bulk cargo) และเรือเดินสมุทร (break-bulk) เช่นเดียวกับ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ต้นทุนเพิ่มขึ้นจากราคาเหล็กและวัสดุก่อสร้างที่พุ่งสูงขึ้น อีกทั้งการขาดแคลนแรงงานก่อสร้างในบางพื้นที่ ทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากค่า OT และค่าจ้างบริษัทรับเหมาช่วงเพื่อให้งานก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนด ด้านธุรกิจการค้า ภาพรวมต้นทุนสินค้าทรงตัว การปรับราคาสินค้าทำได้ยาก เนื่องจากกำลังซื้อโดยรวมยังไม่ฟื้นตัว ยกเว้นธุรกิจการผลิตที่สามารถปรับราคาขายได้บ้างตามราคาวัตถุดิบที่เพิ่มขึ้น

แนวโน้ม และปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

แนวโน้มภาวะธุรกิจในไตรมาสที่ 3 ปี 2564 คาดว่าหดตัวต่อเนื่อง โดยการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในไทยที่ยืดเยื้อยังเป็นปัจจัยหลักที่กดดันการฟื้นตัวของธุรกิจ ทั้งธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว การค้า และอสังหาริมทรัพย์ เช่นเดียวกับธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกที่มีปัจจัยกดดันจากการแพร่ระบาดในโรงงานอุตสาหกรรม ค่าระวางเรือที่อยู่ในระดับสูง และมาตรการล็อกดาวน์ของมาเลเซียที่ยืดเยื้อ ซึ่งอาจทำให้การฟื้นตัวช้ากว่าที่คาดไว้ แม้ว่าอุปสงค์ในหลายสินค้าจะปรับดีขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ คู่ค้า อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมั่นของคนไทยและต่างชาติอาจปรับดีขึ้นบ้างจากจำนวนผู้ได้รับวัคซีนที่ทยอยเพิ่มขึ้น และการเริ่มเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในหลายพื้นที่ของภาคใต้ อาทิ จังหวัดภูเก็ต (Phuket Sandbox) และบางพื้นที่ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี (เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า หรือ Samui Plus Model)

ประเด็นพิเศษ: ผลกระทบของ Supply disruptions และการปรับตัว

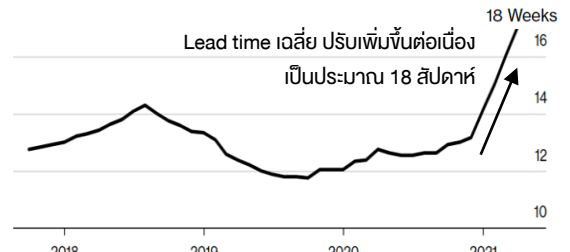
การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในปี 2563 นอกจากสร้างผลกระทบทางด้านสาธารณสุขและเศรษฐกิจทั่วโลกแล้ว ยังเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในหลายมิติ ทั้งทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ พฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้คนจำนวนมากต้องงดเว้นการเดินทางและเปลี่ยนมาทำงานที่บ้านแทน โลกออนไลน์กลายเป็นช่องทางหลักที่เชื่อมทุกอย่างไว้ด้วยกัน ทำให้ความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์สูงขึ้นตามไปด้วย กระแสของ Green economy ที่เน้นความเท่าเทียมทางสังคมและลดการทำลายสิ่งแวดล้อม เข้ามาแทนที่กระแสการบริโภคนิยม ตลอดจนความรุนแรงของผลกระทบจาก COVID-19 ที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ ทำให้การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อระบบห่วงโซ่อุปทานของการผลิตในระดับสากล และเป็นความเสี่ยงต่อศักยภาพในฟื้นตัวของการผลิตและส่งออกของไทย

สาเหตุหลัก และสถานการณ์ปัจจุบัน

1 การขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ เริ่มมีสัญญาณของวิกฤตครั้งแรกในช่วงความตึงเครียดทางการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐ ทำให้ผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในจีนกักตุน Chip ประกอบกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในช่วงต่อมา ทำให้อุปสงค์ของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ผู้ผลิต (Foundries) เปลี่ยนไปผลิต Chip สำหรับสินค้ากลุ่มดังกล่าว และลดการผลิต Chip ที่ใช้ในกลุ่มสินค้าที่ความต้องการลดลง อาทิ รถยนต์ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วที่ฟื้นตัวเร็วกว่าคาด ทำให้ยอดขายรถยนต์กลับมาขยายตัวดีกว่าที่เคยประเมิน ปัญหาการขาดแคลนฯ ที่มีอยู่เดิมจึงทวีความรุนแรงขึ้น ขณะที่การเพิ่มกำลังการผลิตไม่สามารถทำได้ในระยะเวลาสั้น ๆ ประกอบกับผู้ผลิตหลักเจ้าของเทคโนโลยีมีโรงงานตั้งอยู่ในประเทศที่ยังเผชิญกับการแพร่ระบาด ปัจจุบันสถานการณ์มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นต่อเนื่อง สะท้อนจาก Lead time ของการผลิตที่ต้องสั่งจองล่วงหน้าถึง 18 สัปดาห์

Lead time ที่ต้องสั่งจองเซมิคอนดักเตอร์ล่วงหน้า

ที่มา: Bloomberg, Susquehanna Financial Group

2 ความผันผวนของราคาเหล็ก ราคาเหล็กเริ่มปรับเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2563 จากอุปทานที่ลดลงจากทั้งจีนและอินเดีย โดยโรงงานถลุงและแปรรูปเหล็กในจีนถูกปิดกิจการ จากนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวด ขณะที่อุปสงค์ของจีนกลับเพิ่มขึ้นตามการเร่งลงทุนโครงการขนาดใหญ่เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลจีน ส่วนอินเดียประสบปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 รุนแรงทำให้ต้องหยุดการผลิตและส่งออก การส่งออกเหล็กของทั้งจีนและอินเดียจึงลดลง นอกจากนี้ ยังมีกรณีพิพาทระหว่างจีนกับออสเตรเลีย ซึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออกแร่เหล็กรายใหญ่ที่สุดของโลก ส่งผลให้ราคาเหล็กพุ่งสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ และส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมที่ต้องใช้เหล็กเป็นปัจจัยการผลิต สำหรับสถานการณ์ราคาเหล็กแปรรูปในไทยถูกจำกัดด้วยมาตรการสนับสนุนการใช้เหล็กที่ผลิตในประเทศ (Local content) ทำให้ผู้ค้าวัสดุก่อสร้างกักตุนเหล็กที่ผลิตในประเทศ เพื่อรอขายให้รัฐบาลหรือหน่วยงานภาครัฐ สร้างแรงกดดันต่อราคาเหล็กในประเทศ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์มีแนวโน้มดีขึ้นหลังมีอุปทานออกสู่ตลาดโลกมากขึ้น และรัฐบาลจีนเริ่มมีการควบคุมราคาเหล็กในประเทศ ซึ่งจะทยอยส่งผลต่อตลาดเหล็กแปรรูปในประเทศไทย

ราคาเหล็กในตลาดหลัก China Steel Rebar

ที่มา: Bloomberg

3 การขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบการค้าของโลกจากความไม่สมดุลระหว่างประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้า การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรงในประเทศผู้นำเข้าหลัก ทำให้ตู้คอนเทนเนอร์ตักค้างอยู่ที่เรือของประเทศผู้นำเข้าเป็นจำนวนมาก ขณะที่การส่งออกจากประเทศในทวีปเอเชียยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานการณ์การขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์รุนแรงขึ้น เมื่อการแพร่ระบาดในประเทศผู้นำเข้าเริ่มดีขึ้นและเศรษฐกิจฟื้นตัวเร็วกว่าคาด ทำให้เกิดการเร่งนำเข้าเพื่อสนองต่ออุปสงค์ค้าง (Pent-up demand) ความต้องการตู้คอนเทนเนอร์ในประเทศผู้ส่งออกจึงสูงขึ้นหลายเท่าตัว ขณะที่จีนผู้ผลิตตู้คอนเทนเนอร์หลักของโลกไม่สามารถผลิตตู้ให้เพียงพอกับความต้องการได้ การนำเข้าตู้คอนเทนเนอร์เปล่าจึงเป็นทางเลือกเดียวที่มีผู้ประกอบการเดินเรือจึงมีอำนาจต่อรองสูงขึ้นและสามารถเลือกจัดสรรตู้เปล่าให้กับประเทศผู้ส่งออกที่ให้ราคาสูงที่สุดหรือมีปริมาณการส่งออกสูง เช่น จีน เวียดนาม ส่งผลให้ค่าระวางเรือสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ โดยค่าระวางเรือเส้นทางหลักจากไทยไปยุโรปและสหรัฐอเมริกาปรับสูงขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ปี 2563 และสถานการณ์ขาดแคลนยังมีแนวโน้มรุนแรงต่อเนื่อง

World Container Index (WCI) สำหรับตู้ขนาด 40 ฟุต

ที่มา: Bloomberg

ประเด็นพิเศษ: ผลกระทบของ Supply disruptions และการปรับตัว (ต่อ)

ผลกระทบ การปรับตัว และการส่งผ่านต้นทุนของผู้ประกอบการไทย

ผลกระทบ: ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ต้องชะลอหรือหยุดการผลิตสินค้าบางรุ่นชั่วคราว ทำให้การผลิตและส่งออกฟื้นตัวน้อยกว่าที่ควรจะเป็น และราคาปัจจัยการผลิตที่สูง ยังทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ซึ่งนอกจากส่งผลกระทบต่อกำไรของผู้ผลิตแล้วยังทำให้ลูกค้าปรับลดคำสั่งซื้อลง ขณะที่ ราคาเหล็กที่สูงขึ้นทำให้ผู้รับเหมารายกลางและรายเล็กที่รับงานรับเหมาระยะยาวบางรายเผชิญภาวะขาดทุนและตัดสินใจทิ้งงาน ทั้งนี้ ไม่รวมกลุ่มผู้รับเหมารายย่อยที่รับเหมางานขนาดเล็กหรือรับเหมาเฉพาะค่าแรง

การปรับตัว และการส่งผ่านต้นทุน: ผู้ประกอบการกักตุนปัจจัยการผลิตมากขึ้นและล่วงหน้ามากขึ้น รวมถึงปรับเปลี่ยนไปใช้ปัจจัยการผลิตอื่นที่ทดแทนกันได้ หรือปรับไปผลิตสินค้ารุ่นอื่นชั่วคราว ทั้งนี้ ส่วนใหญ่ไม่สามารถส่งผ่านต้นทุนการผลิตไปยังผู้ซื้อได้ ยกเว้นผู้รับเหมารายใหญ่ที่รับงานจากภาครัฐที่ได้รับเงินชดเชยตามค่า Escalation factor (ค่า K) ได้ระดับหนึ่ง

ธุรกิจ	ผลกระทบ	การปรับตัว	การส่งผ่านต้นทุน
ยานยนต์และชิ้นส่วน 	 เล็กน้อย มีการหยุดการผลิตชั่วคราวในบางรุ่นและยี่ห้อเท่านั้น แต่อาจเห็นผลกระทบชัดเจนขึ้นในช่วงครึ่งปีหลัง	<ul style="list-style-type: none"> ปรับแผนการผลิต ไปสู่รุ่นที่มีความซับซ้อนต่ำ ใช้ Chip น้อย 	ทำได้ยาก
	 เล็กน้อย	<ul style="list-style-type: none"> เตรียมปัจจัยการผลิตล่วงหน้ามากขึ้น 	
	 มีจำกัด	<ul style="list-style-type: none"> เช่าคลังสินค้าเพื่อรอการส่งออก 	
เครื่องใช้ไฟฟ้า 	 ปานกลาง สำหรับผู้ผลิตสินค้าที่ใช้ Chip เป็นส่วนประกอบหลัก จำเป็นต้องหยุดการผลิตชั่วคราว	<ul style="list-style-type: none"> ปรับแผนการผลิต ให้สอดคล้องกับจำนวน Chip ที่มี สั่งซื้อ Chip ไว้ในช่วงก่อนหน้า 	ทำได้บางส่วน
	 เล็กน้อย	<ul style="list-style-type: none"> เตรียมปัจจัยการผลิตล่วงหน้ามากขึ้น 	
	 มีจำกัด	<ul style="list-style-type: none"> เช่าคลังสินค้าเพื่อรอการส่งออก 	
อาหารกระป๋อง 	 มาก ต้นทุนราคาเหล็กที่สูงขึ้น (เหล็กคิดเป็น 20-40% ของต้นทุนรวม) ทำให้อัตรากำไรลดลงมาก	<ul style="list-style-type: none"> อาจลดกำลังการผลิต ถ้าสถานการณ์ยังไม่ดีขึ้น 	ทำได้ยาก
	 มาก ผู้ซื้อชะลอคำสั่งซื้อ เนื่องจากค่าขนส่งสูงขึ้นมากจนไม่คุ้มกับราคาสินค้า	<ul style="list-style-type: none"> ชะลอการผลิต 	
ก่อสร้าง 	 มาก <ul style="list-style-type: none"> ผู้รับเหมารายกลางและรายเล็กที่รับงานระยะยาว บางรายต้องประสบภาวะขาดทุนและตัดสินใจทิ้งงาน ผู้รับเหมารายใหญ่ได้รับผลกระทบน้อยกว่า เนื่องจากยังบริหารต้นทุนได้บ้างจากสัญญางานภาครัฐและเอกชนระยะยาวที่มีช่องทางบริหารสินค้าคงคลังที่มากกว่า และมีเงินชดเชยตามค่า Escalation factor (ค่า K) 	<ul style="list-style-type: none"> เร่งสั่งซื้อสินค้าเหล็กเพื่อกักตุน ขอเจรจาต่อรองราคาค่ารับเหมางานกับผู้ว่าจ้าง ปรับใช้วัสดุก่อสร้างทางเลือกและศึกษาวิธีทางวิศวกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ 	ทำได้บางส่วน

คาดว่า Supply disruptions จะเริ่มคลี่คลายได้ในช่วงครึ่งแรกของปี 2565 หลังจากอุปทานที่ขาดแคลนในหลายอุตสาหกรรมเริ่มทยอยปรับเพิ่มขึ้น อาทิ อุปทานเซมิคอนดักเตอร์ที่ผู้ผลิตมีการขยายกำลังการผลิตอย่างต่อเนื่อง อุปทานเหล็กที่มีการทยอยกลับมาเปิดโรงงานผลิต หรือการผลิตตู้คอนเทนเนอร์ใหม่ที่มีการผลิตอย่างต่อเนื่อง และผลกระทบจากปัญหาที่ท่าเรือหลักของประเทศผู้นำเข้าคลี่คลายลง ซึ่งจะทำให้ตู้คอนเทนเนอร์หมุนเวียนในระบบเพิ่มขึ้น ขณะที่อุปสงค์ในหลายภาคอุตสาหกรรมเริ่มมีแนวโน้มชะลอลง หลังจากเร่งขึ้นมากในช่วงที่การระบาดของ COVID-19 ระลอกแรกคลี่คลายลง อาทิ ความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่เริ่มชะลอลง การเร่งลงทุนภาคโครงสร้างพื้นฐานที่เริ่มทรงตัว และสถานการณ์การค้าโลกที่ทยอยกลับสู่ภาวะปกติ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหา Supply disruptions สามารถคลี่คลายได้ ทั้งนี้ คาดการณ์ว่าการขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์จะคลี่คลายได้ในไตรมาสที่ 2 ปี 2565 ส่วนความผันผวนของราคาเหล็กและการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์จะคลี่คลายได้ในไตรมาสที่ 1 ปี 2565

ประเด็นพิเศษ: สภาพคล่องของธุรกิจ และการปรับตัว

ธุรกิจที่พึ่งพาการท่องเที่ยวมีสภาพคล่องเพียงพอในการดำเนินธุรกิจได้ไม่เกิน 6 เดือน โดยการปรับตัวเพิ่มเติมจากช่วงการระบาดระลอกก่อนเป็นไปได้อย่างยาก ทำให้ต้องปรับลดค่าใช้จ่ายลงอีก โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านแรงงาน กลุ่มที่ปิดกิจการชั่วคราว หรือขาดรายได้ ต้องการพักชำระหนี้ ส่วนกลุ่มที่ยังเปิดกิจการต้องการสินเชื่อเพิ่มเติม

การระบาดของ COVID-19 ระลอกสามส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวที่ประสบปัญหาด้านสภาพคล่องมาเป็นระยะเวลานาน ทำให้ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถปรับตัวได้และขาดเงินทุนหมุนเวียนต้องตัดสินใจ **ปิดกิจการถาวร** ทั้งธุรกิจขนาดสเปา ร้านอาหาร และผู้รับเหมารายเล็ก ขณะที่กลุ่มธุรกิจโรงแรมที่ **ปิดกิจการชั่วคราว** เลือกปิดกิจการต่อเพื่อรักษาเงินทุน สำหรับธุรกิจที่ยังเปิดกิจการส่วนใหญ่พยายาม **ลดต้นทุนและปรับวิธีการดำเนินธุรกิจ** อาทิ ธุรกิจการค้า ร้านอาหาร และรถบัส/รถทัวร์ ที่ปรับลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงานเป็นสำคัญ โดยปรับลดทั้งค่าจ้างและจำนวนพนักงาน สำหรับการปรับตัวของธุรกิจส่วนใหญ่ยังเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เช่น ปรับไปขายออนไลน์ โดยกลุ่ม **อาชีพอิสระ** ที่ส่วนใหญ่มีอายุมากขาดความเข้าใจในเทคโนโลยี จึงปรับตัวลำบาก ด้านการเปลี่ยนไป **ทำธุรกิจอื่น** ยังเห็นไม่มากนัก

ความต้องการสภาพคล่องแตกต่างกันไปตามสถานะธุรกิจ โดยกลุ่มที่ปิดกิจการชั่วคราว และกลุ่มธุรกิจที่ยังไม่มีรายได้ **ต้องการการพักชำระหนี้ และการแก้ไขหนี้** ขณะที่กลุ่มที่ยังดำเนินธุรกิจได้ **ต้องการสินเชื่อเพิ่มเติม** เพื่อใช้หมุนเวียนในธุรกิจและเสริมสภาพคล่อง อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในการเข้าถึงสินเชื่อ

ธุรกิจ	สภาพคล่อง (นับจากสิ้นเดือนมิถุนายน)	การปรับตัว			ปิดถาวร	ความช่วยเหลือด้านการเงิน ที่ต้องการ	
		ลดต้นทุน	ปรับธุรกิจ	ทำธุรกิจอื่น			
โรงแรม	ปิดชั่วคราว	ไม่เกิน 1 เดือน (กลุ่มที่พึ่งพาต่างชาติสูง) 1-3 เดือน (กลุ่มอื่น)	ปิดต่อ			ขยายระยะเวลาพักชำระหนี้	
	เปิดกิจการ		ลดค่าจ้าง	จัดโปรโมชัน	ขายอาหาร	สินเชื่อเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ หมุนเวียนในธุรกิจ	
อาชีพอิสระ	หาบแร่แผงลอย	1-2 เดือน		ขายออนไลน์		พักชำระหนี้ และมาตรการแก้ไข หนี้ในระบบ	
	ขนาดสเปา				70%		
ขนส่งผู้โดยสาร	รถบัส/รถทัวร์	2-3 เดือน	ลดพนักงาน			พักชำระหนี้ และสินเชื่อเพิ่มใน บางกลุ่มเพื่อกลับมาเปิดกิจการ อาทิ กลุ่มรถนำเที่ยวในพื้นที่ Sandbox	
	จักรยานยนต์ รับจ้าง/แท็กซี่			รับงานผ่านแพลตฟอร์ม	ประกอบ อาชีพเสริม		60-70%
ร้านอาหาร		ไม่เกิน 6 เดือน	ลดค่าจ้าง ลดพนักงาน	ให้บริการเดลิเวอรี่		30%	สินเชื่อเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ หมุนเวียนในธุรกิจ
ก่อสร้าง	รายกลาง	6 เดือน		รับงานขนาดเล็ก รับเหมาช่วงจากรายใหญ่	ซ่อมแซม/ ปรับปรุง อาคาร	บางส่วน	สินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องระยะ สั้น เนื่องจากเผชิญความผันผวน ของราคาวัสดุก่อสร้างและการใช้ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาด
	รายเล็ก						
การค้า	Modern Trade	6 เดือน - 1 ปี	ลดค่าจ้าง ลดพนักงาน ลดค่าใช้จ่าย	ขายออนไลน์ จัดโปรโมชัน			สินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่อง แต่ SMEs ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึง จึงเกิดโครงการ Big Brother ¹ ขึ้น
อสังหาริมทรัพย์	Developer รายเล็ก-กลาง	6 เดือน - 1 ปี	ลดค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน เน้นทำการตลาด เฉพาะกลุ่ม	เร่งระบายสินค้า ชะลอการลงทุน			ยังไม่ต้องการสินเชื่อ เนื่องจาก ชะลอการลงทุน แต่ต้องการให้ พิจารณาปรับเกณฑ์ LTV
การผลิต		1 ปี ยกเว้น กลุ่มที่คำสั่งซื้อต่ำ อาทิ สิ่งทอ (1-3 เดือน)		เพิ่มมาตรการด้าน สาธารณสุข ปรับโครงสร้างธุรกิจ *			สินเชื่อเพื่อลงทุน แต่ผู้ผลิต รายใหม่และรายเล็ก ยังมีข้อจำกัด ในการเข้าถึงสินเชื่อ

* การเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเพื่อบริหารความเสี่ยง ทั้งการกระจาย supplier และการเพิ่มสินค้าคงคลัง เพื่อรองรับกรณีปิดโรงงานหรือเกิด Supply disruptions

1โครงการ
Big Brother

เป็นโครงการที่กลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่และสถาบันการเงินร่วมมือกัน เพื่อสนับสนุนการให้สินเชื่อฟื้นฟูฯ แก่ SMEs คู่ค้า ผ่านการจัดทำแพลตฟอร์มเชื่อมโยงข้อมูลธุรกิจและธุรกรรมต่าง ๆ ระหว่างผู้ประกอบการรายใหญ่ และคู่ค้า เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลให้แก่สถาบันการเงินสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาให้สินเชื่อ รวมถึงสร้างกลไกหักค่าขายสินค้าและบริการในการชำระคืนหนี้ด้วย

ประเด็นพิเศษ: มาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายของภาครัฐต่อการบริโภคของประชาชนในภูมิภาค

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรงและยาวนานตั้งแต่ต้นปี 2563 ที่ผ่านมา ส่งผลให้ภาคธุรกิจมีมาตรการต่าง ๆ ออกมาอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบในวงกว้าง โดยเฉพาะการพยุงกำลังซื้อของประชาชนผ่านมาตรการกระตุ้นการใช้จ่าย เช่น โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการคนละครึ่ง โครงการเราชนะ โครงการ ม.33 เรารักกัน โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้ เป็นต้น **มาตรการเหล่านี้ช่วยพยุงการบริโภคในภูมิภาคได้ระดับหนึ่ง** หากไม่มีมาตรการดังกล่าว คาดว่าการบริโภคของประชาชนและภาวะธุรกิจการค้าจะหดตัวมากกว่านี้จากกำลังซื้อที่ประปรายและการจ้างงานที่ลดลงในหลายธุรกิจ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่พึ่งพาการท่องเที่ยวเป็นหลัก เช่น ภาคใต้และภาคเหนือตอนบน **โดยสินค้าที่ได้รับอานิสงส์โดยตรง ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้ากึ่งคนจน ขณะที่สินค้าที่ได้รับผลทางอ้อม คือ สินค้าคนจน**

มาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายของภาครัฐต่อสินค้าแต่ละประเภท

สินค้าอุปโภคบริโภค +++

ได้รับอานิสงส์มากที่สุด โดยเห็นผลชัดเจน

ในโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ผ่านการใช้จ่ายในห้างท้องถิ่นและร้านท้องถิ่น (ร้านธงฟ้า) รวมถึงร้านโชห่วยต่าง ๆ ส่วนโครงการคนละครึ่ง เราชนะ เรารักกัน นอกจากห้างท้องถิ่นจะได้รับประโยชน์แล้ว ยังมีร้านโชห่วย ร้านอาหาร ตลาดสด ตลาดนัด ได้ด้วย โดยเฉพาะโครงการคนละครึ่งเป็นโครงการที่มีผลกระจายตัวในวงกว้าง (Broad based) ขณะที่ห้าง Modern trade ได้รับอานิสงส์ทางอ้อมจากการจำหน่ายสินค้าให้ร้านค้าปลีก

สินค้ากึ่งคนจน ++

ได้อานิสงส์บางส่วน ในกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้า

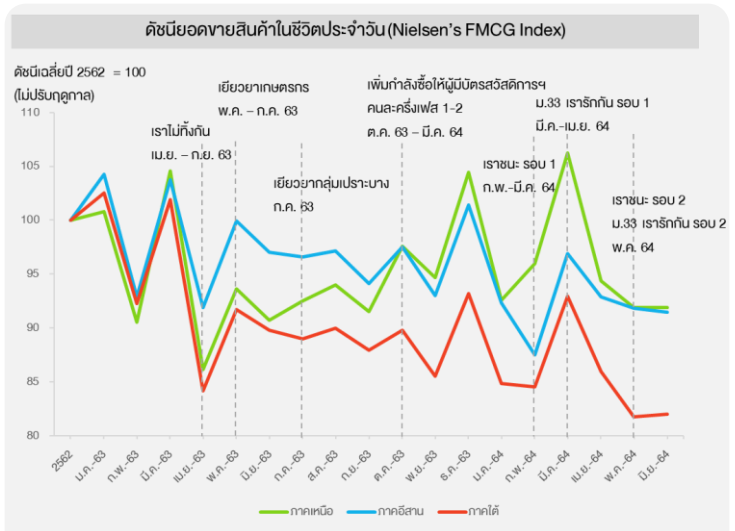
ร้านขายโทรศัพท์มือถือราคาไม่เกินวงเงิน 7,000 บาท (โครงการเราชนะ) จากกลุ่มคนที่ได้รับสิทธิ แต่ยังพอมีฐานะหรือระดับรายได้ปานกลาง

สินค้าคนจน +

ได้รับอานิสงส์ทางอ้อม จากภาระค่าใช้จ่ายที่ลดลง

ทำให้มีเงินไปชำระหนี้จากการเช่าซื้อ ซึ่งช่วยพยุงคุณภาพหนี้ไม่ให้แยลง

ที่มา: บริษัท เดอะ นีลสัน คอมปะนี (ประเทศไทย) จำกัด, จำนวนคนโดยสำนักเศรษฐกิจภูมิภาค สปท.

มาตรการช่วยเหลือของภาครัฐมีส่วนช่วยพยุงการบริโภคไม่เท่ากันในแต่ละภาค โดยภาคเหนือและภาคอีสานได้รับผลดีมากกว่า ซึ่งเมื่อเทียบระหว่างเดือนมีนาคม 2564 ที่มาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐในเฟส 2 กำลังจะหมดลง ประชาชนมีการเร่งใช้จ่ายเพื่อรักษาสิทธิ ทำให้ Nielsen Index ปรับเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด หลังจากนั้น ในเดือนเมษายน 2564 ซึ่งไม่มีมาตรการภาครัฐ ทำให้ Nielsen Index ปรับลดลงอย่างชัดเจน สะท้อนให้เห็นว่า มาตรการภาครัฐมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นการบริโภค อย่างไรก็ตาม **การบริโภคในภาคใต้ฟื้นตัวช้ากว่าภาคอื่น ๆ** เนื่องจากพึ่งพิงนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นหลัก และได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 รุนแรง

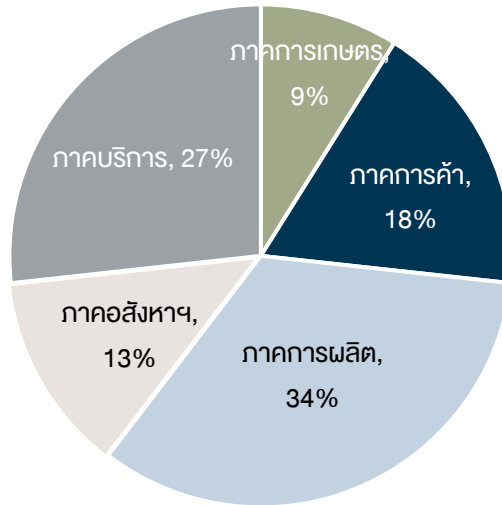
ในระยะต่อไป...มาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายยังสำคัญ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา มาตรการภาครัฐในการกระตุ้นเศรษฐกิจมีความสำคัญในการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ได้ในระดับหนึ่ง โดยผลจากการสำรวจผู้ประกอบการในภูมิภาคมีความเห็นว่า (1) ควรมีมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายอย่างต่อเนื่องจนกว่ากำลังซื้อที่แท้จริงจะกลับมา หรือขยายเวลาไปจนถึงสิ้นปี 2564 และเบ็ดเสร็จในการกระตุ้นควรมากกว่าปีก่อน จากผลกระทบของการระบาดมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น (2) ควรเร่งการจัดหาและกระจายวัคซีนให้เร็วขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคและให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจฟื้นกลับมา และ (3) ควรส่งเสริมให้ผู้บริโภคและผู้ประกอบการเข้าถึงมาตรการกระตุ้นฯ มากขึ้น อาทิ เพิ่มร้านค้าขนาดเล็กเข้าสู่ระบบของโครงการให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในระยะยาว ภาครัฐควรวางแผนสร้างความเข้มแข็งด้านการบริโภคภาคเอกชนควบคู่กัน เช่น การส่งเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือนหรือชุมชน และนโยบายแก้ไขปัญหานี้สินประชาชน เป็นต้น

ภาคผนวก

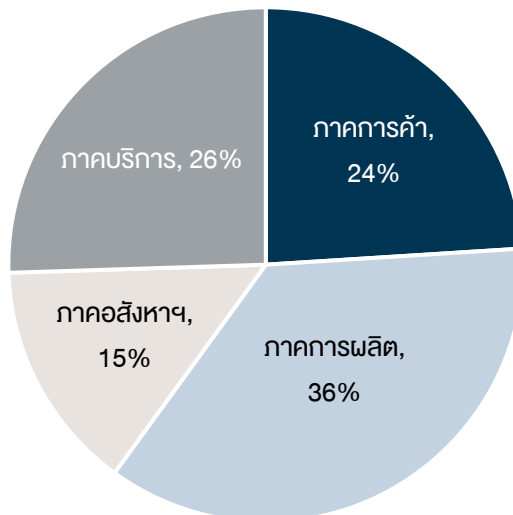
โครงสร้างระบบเศรษฐกิจไทย

■ ภาคการเกษตร ■ ภาคการค้า ■ ภาคการผลิต ■ ภาคอสังหาริมทรัพย์ ■ ภาคบริการ

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คำนวณโดย สปท.

สัดส่วนธุรกิจที่เข้าร่วมโครงการ BLP ไตรมาสที่ 2 ปี 2564

* ผลสำรวจจากผู้ประกอบการจำนวน 200 ราย ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน – 30 มิถุนายน 2564
หมายเหตุ: กลุ่มตัวอย่างเน้นภาคธุรกิจเป็นหลัก ซึ่งความเห็นของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร
ส่วนหนึ่งจะสะท้อนอยู่ในภาคการผลิต อาทิ อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เป็นต้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

จัดทำโดย

ฝ่ายนโยบายโครงสร้างเศรษฐกิจ

สายนโยบายการเงิน

Disclaimer: รายงานฉบับนี้ประมวลจากการสำรวจความคิดเห็นของภาคธุรกิจและหน่วยงานต่าง ๆ ในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2564 ซึ่งสะท้อนกิจกรรมเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งสัญญาณเศรษฐกิจบางด้าน จึงอาจไม่สอดคล้องกับเครื่องชี้เศรษฐกิจในระดับมหภาค ทั้งนี้ รายงานนี้แสดงความเห็นของธุรกิจในภาพรวม และไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย